

Kriterijumi za definisanje

ZVANIČNE STATISTIKE I DRUGIH PROIZVOĐAČA ZVANIČNE STATISTIKE

Ovim aktom utvrđuje se definicija i kriterijumi za definisanje **zvanične statistike**, kao i kriterijumi za definisanje **proizvođača zvanične statistike**, kako bi se utvrdilo koji nadležni organ proizvodi »zvaničnu statistiku« i ispunjava uslove da se definiše kao **drugi proizvođač zvanične statistike**.

Definicija »zvanične statistike«

Zvanična statistika predstavlja brojčane i reprezentativne podatke i informacije o ekonomskim, demografskim i društvenim pojavama, kao i pojavama iz oblasti poljoprivrede, radne i životne sredine, u skladu sa propisima kojima se uređuje organizacija i poslovi sistema zvanične statistike i međunarodnim statističkim standardima.

Pravni okvir evropske statistike za definisanje kriterijuma:

- Član 338, Ugovora o funkcionisanju Evropske unije;
- Član 17, Uredbe (EU) 2015/759 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o evropskoj statistici;
- Kodeks prakse evropske statistike;
- Vodič za definisanje kriterijuma zvanične statistike, i za identifikaciju proizvođača zvanične statistike i za praćenje njihove usklađenosti sa CoP/UN FPOS.

Pravni okvir zvanične statistike Crne Gore za definisanje kriterijuma:

- Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike;
- Principi zvanične statistike;
- Program zvanične statistike;
- Plan zvanične statistike;
- Deklaracija o posvećenosti povjerenju u zvaničnu statistiku;
- Deklaracija kvaliteta statističkog sistema Crne Gore;
- Politika kvaliteta statističkog sistema Crne Gore;
- Politika diseminacije.

Kriterijumi za definisanje »zvanične statistike«

- (i) da se aktivnosti zvanične statistike uređuju Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Programom i Planom zvanične statistike;
- (ii) da se u proizvodnji rezultata zvanične statistike poštuju i primjenjuju principi zvanične statistike definisani Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike.

Kriterijumi za definisanje »drugih proizvođača zvanične statistike«

- (i) da institucija izvršava **javna ovlaštenja** na osnovu Zakona o državnoj upravi i Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave uz poštovanje kriterijuma zvanične statistike.
- (ii) da su poslovi proizvodnje rezultata zvanične statistike uvršteni u odgovarajući osnovni akt (npr. **zakonski ili podzakonski akt**, konstitutivni pravni akt, statut, izjava, i sl.) sa ciljem da se definiše **odgovornost i nadležnost** za proizvodnju specifičnog ili prepoznatljivog dijela zvanične statistike;
- (iii) da je jasno definisana **organizaciona jedinica** za proizvodnju rezultata zvanične statistike sa izvršiocem/ima.

Proizvođači zvanične statistike odgovorni su za razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike.

Crna Gora
Uprava za statistiku

Broj: 01-040/23-1132/1

Datum: 27. mart 2023. godine

**Kriterijumi za definisanje
»ZVANIČNE STATISTIKE« i
»DRUGIH PROIZVOĐAČA ZVANIČNE STATISTIKE CRNE GORE«
(Obrazloženje)**

Podgorica, mart 2023. godine

U vezi sa primjenom člana 8 i člana 9 stav 1 tač. 2, 3 i 4 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“, br.18/12 i 47/19), Uprava za statistiku u skladu sa preporukama EUROSTAT-a, koje su precizirane u Izveštaju o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse evropske statistike i ulozi nacionalne statističke institucije, usvaja kriterijume za definisanje »zvanične statistike« i »drugih proizvođača zvanične statistike«.

OBRAZLOŽENJE

Normativni okvir za usvajanje *Kriterijuma za definisanje »zvanične statistike« i »drugih proizvođača zvanične statistike«* je:

Nacionalni:

- Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“, br.18/12 i 47/19) primjenjujući:
  - *Principe zvanične statistike (član 6)*;
  - *Organizaciju sistema zvanične statistike (Poglavlje III)*;
  - *Program zvanične statistike (čl. 21 i 22)*;
  - *Statistički kvalitet (član 38)*.
- Deklaracija o posvećenosti povjerenju u zvaničnu statistiku;
- Deklaracija kvaliteta statističkog sistema Crne Gore;
- Politika kvaliteta statističkog sistema Crne Gore;
- Politika diseminacije;
- Izveštaj o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse evropske statistike i ulozi nacionalne statističke institucije kao koordinatora (preporuke EUROSTAT-a), i to:
  - Preporuka 3.2.1 - Jačanje koordinacije unutar nacionalnog statističkog sistema;
    - preporuka 3.2.1.1 - izrada jasne definicije »zvanične statistike« i kriterijuma za kvalifikaciju »drugih proizvođača zvanične statistike«;
    - preporuka 3.2.1.2 - jačanje upravljanja kvalitetom kod drugih proizvođača zvanične statistike;
    - preporuka 3.2.1.3 – unaprijeđenje vidljivosti drugih proizvođača zvanične statistike.

Međunarodni:

- Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, član 338;
- Zakon o evropskoj statistici Uredba (EZ) br. 223/2009;
- Član 17 Uredbe (EU) 2015/759 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2015. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o evropskoj statistici;
- Kodeks prakse evropske statistike;
- Definicija zvanične statistike (eng. *Definition of official statistics – criteria to define official statistics, to identify producers of official statistics and to monitor their compliance with the*

CoP/UN FPOS, EC-EUROSTAT, Directorate A: Cooperation in the European Statistical System; International cooperation; Resources Unit A-3: Statistical cooperation)

- Vodič za definisanje drugih proizvođača zvanične statistike (*eng. Guidance note concerning Other National Authorities - ONAs* (Ref. Ares(2016)6448806 - 16/11/2016);
- Lista proizvođača zvanične statistike u EU (*List of National statistical institutes (NSI) and other national authorities*), EUROSTAT;
- Procedura za ažuriranje liste drugih proizvođača (*Procedure to update the list of Other National Authorities*), EUROSTAT;
- Drugi proizvođači zvanične statistike, praktična razmatranja (*Other national authorities – practical considerations*) str. 3.

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike se utvrđuje pravni okvir za proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike, kao i okvir za organizaciju sistema zvanične statistike Crne Gore. Kodeks prakse evropske statistike, implementiran je u članu 6 ovoga Zakona, u kojem su propisani principi, koji se odnose na proizvodnju rezultata zvanične statistike.

EUROSTAT u redovnoj dinamici procjenjuje usklađenost proizvođača zvanične statistike sa principima Kodeksa prakse evropske statistike (*eng. Peer Review*). Procjena se zasniva na procedurama Evropskog statističkog sistema i namijenjena je svim članicama EU, kao i državama kandidatima i potencijalnim kandidatima.

Jedna od preporuka u *Izveštaju o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse i ulozi nacionalne statističke institucije kao koordinatora* je da Uprava za statistiku izradi jasnu definiciju zvanične statistike u cilju usklađenosti sa evropskom definicijom zvanične statistike (*eng. Definition of official statistics*).

Usvajanjem kriterijuma za definisanje »zvanične statistike« implementiraju se preporuke EUROSTAT-a, kojima se potvrđuje usklađenost sa *Kodeksom prakse evropske statistike*.

Ovim se omogućava zainteresovanim institucijama da uz ispunjenje kriterijuma za definisanje »drugih proizvođača zvanične statistike« budu proizvođači zvanične statistike.

DIREKTOR

Miroslav Pejović
Miroslav Pejović